

Sprejeta Občinski družbeni plan in proračun

Na seji občinskega ljudskega odbora 11. aprila so odborniki na skupni seji obeh zborov obravnavali družbeni plan za leto 1963 in proračun. Ker smo o osnovnih postavkah družbenega plana razpravljali že v prejšnji številki in v posebnem sestavku v današnji številki, o njem ne bomo v tem sestavku širše obravnavali. Predsednik sveta za finance in družbeni plan Alojz Dokl je prebral referat o perspektivah letošnjega družbenega plana. Nato se je razvila razprava, ki se je v glavnem dotikala višine občinske doklade za posamezna območja. Po krajši razpravi so odborniki izglasovali družbeni plan in proračun za leto 1963. Na seji občinskega ljudskega odbora so odborniki poleg tega še poslušali in odobrili poročilo komisije za gospodarstvo, o zaključnih računih proračuna občine in skladov. Nadalje so izglasovali predlog sveta za šolstvo, da se hospitacijska šola v Lenartu preimenuje v hospitacijsko eksperimentalno šolo. Na seji so tudi izglasovali garancije in kredite za KG Selce, KG Lenart in Komunalni zavod Lenart. Na tej seji občinskega ljudskega odbora so odborniki razpravljali tudi o nekaterih nastavitvah in razrešitvah. Ob zaključku pa je občinski ljudski odbor sprejel še odlok o določitvi območij zborov volivcev v občinsko skupščino, odločbo o določitvi območij zborov volivcev in odlok o določitvi številčnega sestava občinske skupščine. Občinski ljudski odbor je sklenil, da bo bodoča občinska skupščina sestavljala 50 članov. Polovico volijo delovne organizacije, polovico pa vsi občani z volilno pravico. V (Nadaljevanje na 2. strani)

Domače NOVICE

Leto III.
Stev. 9

Izdaja OBČINSKI ODBOR SZDL LENART
Lenart, 1. maja 1963

Čestitkam
za 1. maj
se pridružujeta
uredništvo in
uprava
'Domačih novic'

Za 1. maj

PRAZNIK DELOVNIH LJUDI ČESTITAJO OBČANOM IN ČLANOM DELOVNIH KOLEKTIVOV:

- KMETIJSKA ZADRUGA LENART
- KMETIJSKA ZADRUGA ZG. SCAVNICA — VELKA
- KMETIJSKO GOSPODARSTVO SELCE
- TOVARNA USNJA SLOVENSKE KONJICE, OBRAT LENART
- GRADBENO PODJETJE LENART
- »KLEMOŠ« LENART
- TRGOVSKO PODJETJE »IZBIRA« CERKVENJAK
- TRGOVSKO PODJETJE »POTROŠNIK« LENART
- GOSTINSKO PODJETJE LENART
- ZDRAVSTVENI DOM LENART
- LEKARNA LENART
- VETERINARSKA POSTAJA LENART
- PEKARNA LENART
- KOMUNALNI ZAVOD LENART
- ZAVOD ZA DUŠEVNO DEFEKTNE HRASTOVEC
- DELAVSKA UNIVERZA LENART
- KROJAŠTVO LENART
- MIZARSKA DELAVNICA »BREST« ZAVRH
- PODRUŽNICA NB LENART

1. maj praznik delovnih ljudi

Vsako leto ga znova praznujemo. Ob tem pomembnem zgodovinskem dnevu opravimo obračun dela na vseh področjih družbenega življenja. Ob VELIKEM 1. MAJU si zastavljamo nove naloge, izpolnjevanje katerih bo pomenilo korak naprej v izgradnji SOCIALIZMA. 1. maj praznujejo v velikem številu dežel. Mi ljudje, občani nove Jugoslavije se moramo boriti za to, da bo 1. maj postal praznik vseh delovnih ljudi sveta. Ta velik praznik naj bi vsi ljudje praznovali v miru in medsebojnem razumevanju. Naj bi se vsi veselili svojih uspehov: prebivalci črnega kontinenta, daljni Avstralci, Evropejci in prebivalci ameriške celine. 1. MAJ NAJ BO ČEDALJE BOLJ PRAZNIK UPRAVLJAVCEV IN DELAVCEV, KI NE BODO ČUTILI SUŽENJSKEGA JARMA. SOCIALIZEM IN MIR, KAR JE MEDSEBOJNI POGOJ, NAJ ZAVLADATA NA SVETU. Takrat bo 1. MAJ zares praznik.

K 1. maju prazniku delovnih ljudi sveta čestitajo:

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
LENART
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI KOMITE ZMS
OBČINSKO ZDRUŽENJE
BOJEVNIŠKIH ORGANIZACIJ
OBČINSKA GASILSKA ZVEZA
OBČINSKI ODBOR RK
OBČINSKI STRELSKI ODBOR
IN DRUGE DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE OBČINE

Prvomajske prireditve v Lenartu

Sindikalna podružnica KZ Lenart organizira skupno s klubom za Konjski šport Maribor na Poleni konjske dirke z veselico s sledečim programom:

1. maj: konjske dirke na Poleni s pričetkom ob 14. uri.

Kasaške in galopske dirke skupno 10 dirk — godba, ozvočenje.

1. maj: padalci ob 16. uri

1. maj: veselica na prostem na Poleni ob 18. uri

1. maj: v dvorani Zadržnega doma veselica z objavo rezultatov konjskih dirk in podelitev nagrad

Vstopnice za konjske dirke, odrasli 150 din, otroci do 10. leta in pripadniki JLA 50 din.

Konzumacija v veselilnem prostoru v telovadnem domu Lenart 500 din po osebi.

Za jedil. in pijačo preskrbljeno, igra orkester iz Maribora.

Vljudno vabljeni! — Prireditelj

OBČNI ZBOR OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA LENART

Skrb za povečanje proizvodnje, najvažnejša naloga sindikalnih podružnic

— NEZADOVOLJIVA RAST GOSPODARSTVA — INFORMIRANOST DELOVNIH KOLEKTIVOV
POGOJ ZA UPRAVLJANJE — CIMPREJ PRISTOPITI K IZDELAVI STATUTOV DELOVNIH
ORGANIZACIJ — SINDIKALNE ORGANIZACIJE SO ODGOVORNE ZA IZVEDBO VOLITEV V
DELOVNIH ORGANIZACIJAH

Letošnji občni zbor občinskega sindikalnega sveta je potekal v znamenju razprav o razvoju gospodarstva in pojavih v tej zvezi, informiranja delovnih kolektivov, upravljanja, ekonomskih enot, izdelave statotov delovnih organizacij in v znamenju priprav na prihodnje volitve v organe oblasti. Okrog teh vprašanj bo tekla tudi beseda v pričujočem sestavku.

Občnega zbora občinskega sindikalnega sveta so se udeležili delegati iz vseh sindikalnih podružnic, od gostov pa Branko Zadravec, predsednik OSS, Vanek Šiftar, predsednik komisije za delavsko upravljanje pri OSS Maribor, Ernest Šmid, sekretar občinskega komiteja ZKS in Franjo Muršec, predsednik občinskega odbora SZDL. Na občnem zboru 13. aprila je uvodni referat prebral Franc Kralj, predsednik občinskega sindikalnega sveta.

Iz referata in razprave je razvidno, da delovne organizacije v glavnem nezadovoljivo gospodarijo. Lansko leto so samo štiri izpolnile, oziroma presegle proizvodni plan. Da je stanje tako, leži mnogo krivde na sindikalnih podružnicah, ki se skoraj praviloma niso zavzemale za proizvodne probleme. Na dnevnih redih sindikalnih podružnic so bila skoraj vsa druga vprašanja, medtem ko se je vprašanje povečanja proizvodnje ponavadi obravnavalo kot manj važno in obrobno vprašanje. Sindikalne podružnice naše občine še vse preveč pojmujejo sindikat v starem smislu, ko je bila njegova naloga v glavnem preskrba delavcev z življenjskimi artikli in ko so se sindikati borili za pravice posameznega delavca. Tudi danes je potrebno zagovarjati pravice delavcev, toda osnovno vprašanje, ki ga sindikati morajo reševati je, kako pristopiti k temu, da se bo povečala proizvodnja. Na občnem zboru je temu vprašanju bil dan poseben poudarek glede na splošno nerazvitost občine, ki se bo razvila samo z večjo proizvodnjo.

Sindikati bodo v bodoče morali angažirati vse subjektivne sile v podjetju za doseg čim večjih proizvodnih rezultatov. Na zboru je bilo poudarjeno, da je nezadovoljiva rast gospodarstva tudi vzrok v neinformiranosti, oziroma v slabi informiranosti delavcev, o čemer smo pisali precej v

Delovne organizacije se bodo morale bolj smelo lotiti izdelave statotov, ki naj zakonijo odnose med delovnimi ljudmi v delovni organizaciji, odnose podjetja z občino in občinsko skupščino ter naloge in pravice delavcev. Na letnem občnem zboru občinskega sindikalnega sveta so tudi veliko

V skrbi za povečanje proizvodnje je nujno potrebno urediti tudi osnovne sanitarne naprave. Na sliki umivalnica v lenarški usnjarni

predzadnji številki našega lista. Delavci se na sejah delavskih svetov težko odločajo, ker materijo premalo poznajo. Ponavadi pa se delavcem stvari tudi tako razlagajo, da jih ne razumejo. Važno je, da so delavci pravočasno informirani. Zlasti bo v bodoče kazalo posvetiti več skrbi obravnavanju družbenega plana podjetja. Če bodo delavci družbeni plan dobro poznali, ga bodo tudi izvajali. Poznati pa moramo tudi vse zapreke, ki stopajo na pot hitrejši rasti proizvodnje.

govorili o pripravah na prihodnje volitve v občinsko skupščino in ostale višje politično teritorialne enote. Sindikalne podružnice bodo morale posvečati vso skrb pripravam na volitve v delovnih organizacijah.

Ob zaključku občnega zbora so izvolili 15-članski sindikalni svet, 3-članski nadzorni odbor in delegate za okrajno sindikalno skupščino. Za predsednika in tajnika občinskega sindikalnega sveta so ponovno izvolili Franca Kralja in Mirka Košmerla, ki bosta sodelovala tudi na okrajni skupščini.

Volitve

V OBČINSKO
IN OKRAJNO SKUPŠČINO

Zakon o volitvah odbornikov občinskih in okrajnih skupščin predpisuje skladno z ustavo Socialistične republike Slovenije sestavo občinskih skupščin. Bodoča občinska skupščina Lenart bo sestavljena iz občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti. Odbornike v občinski zbor občinske skupščine volijo na podlagi splošne, enake in neposredne volivne pravice občani, ki so na območju občine vpisani v volilni imenik, dočim zbor delovnih skupnosti občinske skupščine volijo delovni ljudje zaposleni v ustreznih skupinah, in sicer: gospodarstva, prosvete in kulture, zdravstva in socialnega varstva ter v skupini delovnih ljudi, ki so zaposleni v državnih organih, družbenih organizacijah in društvi ter drugih delovnih skupnostih.

V občinski zbor občinske skupščine je lahko izvoljen vsakdo, ki ima splošno volilno pravico. V zbor delovnih skupnosti občinske skupščine so lahko izvoljeni v ustrezno skupščino: 1. delovni ljudje, zaposleni oziroma včlanjeni v organizacijah po ustreznih področjih; 2. člani organov upravljanja v delovnih organizacijah in v delovnih skupnostih; 3. člani organov upravljanja združenja delovnih organizacij; 4. funkcionarji sindikatov in funkcionarji drugih družbeno-političnih organizacij.

Občinski ljudski odbor Lenart je z odlokom 11. aprila 1963 določil sestavo občinske skupščine. Občinska skupščina bo sestavljena iz 50 odbornikov tako, da bo občinski zbor sestavljen iz 25 odbornikov, zbor delovnih skupnosti pa prav tako iz 25 odbornikov. Odborniki se volijo po volilnih enotah na katere je razdeljeno celotno območje občine Lenart. V zbor delovnih skupnosti se voli v skupini gospodarstva skupno 18 odbornikov, v skupini prosvete in kulture 3 odbornike, v skupini zdravstva in socialnega varstva 2 odbornika in v skupini delovnih ljudi zaposlenih v državnih organih, družbenih organizacijah in društvi 2 odbornika. Odborniška mesta zbora delovnih skupnosti so določena na podlagi skupnega števila delovnih ljudi v občini, kot to ustreza razmerju med skupnim številom delovnih ljudi v občini in številom delovnih ljudi v posamezni ekipi. Prva skupina — gospodarstvo so deli na podskupine, ki jo sestavljajo:

a) delovni ljudje, ki delajo v delovnih organizacijah in drugih delovnih skupnostih na področju kmetijskih dejavnosti, v številni obrtnike, ki so člani zbornice in obrtniške delavce, ki delajo izven delovnih organizacij;

b) kmetje, ki so člani kmetijskih zadrug in tisti člani njihovih gospodarstev, ki se po statutu zadruge štejejo kot njeni člani, ter kmetijski dalavci, ki delajo izven kmetijske organizacije, pri tem pa imajo delavci zaposleni pri kmetijski zadrugi status člana kmetijske zadruge. Od skupnega števila odbornikov zbora delovnih skupnosti odpade na podskupino kmetijstva 13 odbornikov, kar ustreza razmerju, v katerem je kmetijstvo udeleženo pri skupnem družbenem produktu v občini. (Nadaljevanje na 3. strani)

SPREJETA OBČINSKI DRUŽBENI PLAN IN PRORAČUN

(Nadaljevanje s 1. strani)
vsaki volilni enoti se bo praviloma volil po en odbornik. Odbornike so informirali, da bodo 24. maja volitve v občinski zbor delovnih skupnosti razen v skupini kmetijstvo, kjer bodo volili v nedeljo 26. maja, ko bodo tudi volitve v splošni zbor občinske skupščine. Na seji so tudi sklenili, da se po dveh letih razpišejo ponovne volitve v volilnih enotah, ki so označene s parnimi številkami. Primerjajte z odlokom, objavljenim v prejšnji številki.

Razrešitve in imenovanja

Na seji Občinskega ljudskega odbora Lenart 11. aprila je bil Alfred Pirher na lastno željo razrešen dolžnosti načelnika oddelka za družbene službe pri ObLO Lenart. Za vršilca dolžnosti načelnika tega oddelka je bil imenovan tov. Pavel Lešnik. Na isti seji je bil Ljubo Polanec razrešen dolžnosti vet. inšpektorja. Na njegovo mesto je ljudski odbor imenoval tov. Milana Vauda iz Radelj ob Dravi. Na izpraznjeno mesto šefa KU Jurovski dol je bil imenovan tov. Mirko Fanedl. Alfred Pirher je bil imenovan za šefa odseka za notranje zadeve. Direktor trgovskega podjetja »Potrošnik« Franc Ploj je bil razrešen svoje dolžnosti. Za novega v. d. direktorja pa je bil imenovan Mirko Košmerl dosedanji upravnik DU.

Občinski ljudski odbor je imenoval tudi občinsko volilno komisijo, ki jo sestavljajo: Mirko Gosnik, predsednik, njegov namestnik dr. Ludvik Martinc, Karl Kralj, tajnik, Gabriel Kosi, namestnik in Alfred Pirher ter Vida Brumen.

Delo, ki so ga opravili Občinski ljudski odbor, sveti in komisije

PIŠE: GABRIEL KOSI

V okviru splošnih sprememb v strukturi predstavniških teles družbeno političnih skupnosti, kojih prinaša nova ustavna ureditev, se spreminja tudi sestav predstavniškega telesa komune, to je občinske skupščine.

Sedanji ljudski odbor je bil sestavljen iz občinskega zbora kot splošnega zbora in iz zbora proizvajalcev kot zbora delovnih ljudi, ki na območju občine sodelujejo pri ustvarjanju družbenega produkta. Volitve v sedanji ljudski odbor so bile izvršene jeseni leta 1957. Mandatna doba ljudskega odbora je bila 4 leta, vendar je iz družbeno političnih razlogov bila podaljšana do spomladi 1963. Občinski zbor ima 28 odbornikov, vendar žalostno je dejstvo, da v tem zboru ni nobene ženske. V zboru je 19 kmetov, 4 delavci, 2 kmetijca in 3 uslužbenci. Zbor proizvajalcev ima 21 odbornikov v svoji sredi pa le 2 ženski. V zboru je 9 kmetov, 3 delavci, 1 kmetijec in 8 uslužbencev.

Povprečna starost odbornikov ljudskega odbora je 43 let.

Pri ljudskem odboru je ob izvolitvi leta 1957 bilo izvoljenih 12 svetov, vendar se je tekoma man-

datne dobe pokazala potreba po združitvi posameznih svetov tako, da sedaj obstoja 7 svetov, in to: svet za občo upravo in notranje zadeve, svet za gospodarstvo, svet za družbeni plan in finance, svet za kmetijstvo in gozdarstvo, svet za komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve, svet za šolstvo, prosveto in kulturo in svet za zdravstvo, socialno varstvo in varstvo družine. Vsakega sestavlja povprečno devet članov.

Pri ljudskem odboru obstajata dve stalni komisiji in to komisija za volitve in imenovanja in komisija za prošnje in pritožbe. Vsaka ima 5 članov.

Naloga prve komisije je, da pripravlja za ljudski odbor material za volitve in imenovanje vseh voljenih ali imenovanih organov LO.

Pomembno vlogo pri ljudskem odboru pa ima komisija za prošnje in pritožbe. Lepo število občanov se z različnimi vlogami obrača za pomoč ali posredovanje v najrazličnejših zadevah direktno

na predsednika republike tovariša Tita, tov. Rankoviča, tov. Karde- lja, na Zvezni izvršni svet in še razne vodilne osebnosti v državi.

Vsak občan bo moral vedeti to, da vsaka taka vloga slej ko prej pride na občinski odbor h komisiji za prošnje in pritožbe kot organu prve stopnje. Zaradi tega se naj občani najprej poslužujejo te komisije pri ljudskem odboru.

Vsak zbor pa ima še svoje stalne komisije in to: mandatno imunitetno komisijo, komisijo za gospodarstvo in komisijo za predpise in organizacijska vprašanja. Vsaka komisija ima pet članov.

Iz vseh teh pokazateljev izhaja, da v ljudskem odboru kot celoti sodeluje kar lepo število občanov in da tu res lahko govorimo o pravi oblasti delovnega ljudstva.

Ljudski odbor se je kot celota v mandatni dobi sestal 35-krat na skupnih sejah obeh zborov. Na teh sejah je razpravljalo o delu svojih svetov, delu raznih komisij, vršil razna imenovanja in razrešitve. Članstvo v svetih je bilo menjano štirikrat, šolski odbori so bili menjani dvakrat, upravni odbori posameznih zavodov trikrat.

Občinski odbor in zbor proizvajalcev sta se sestala 43-krat na ločenih sejah, kjer sta obravnavala zadeve in enakopravne pristojnosti. Med prvimi najvažnejšimi akti, ki sta jih sprejela zbora, je bil statut občine, kateri je bil sprejet decembra 1957. Statut občine je poleg ostalih zakonov, ki se uporabljajo na teritoriju občine neke vrste »Ustava« v merilu občine.

Na večini sej sta zbora razpravljala o problematiki gospodarstva v občini. Med mnogimi predpisi, ki sta jih sprejela zbora, so razni odloki s področja gospodarstva. Kot najvažnejši so letni družbeni plani in proračuni, odlok o agrominimumu, odlok o obvezni tuberkulinizaciji goveje živine, odlok o zatiranju metiljavosti. S področja komunalne dejavnosti so bili sprejeti odlok o stanarinah, odlok o kategorizacijah cest IV. reda, odlok o uvedbi krajevnega samoprispevka, odlok o obvezni priključitvi na kanalizacijsko omrežje.

S področja družbenih služb o obveznem fluorografiranju prebivalstva, odlok o voznih olajšavah za študente, odlok o kategorizaciji šol.

S področja uprave so bili sprejeti razni predpisi o organizaciji občinske uprave in eden izmed zadnjih vendar važnih predpisov s področja uprave je odlok o organizaciji uprave občine in izvolitvi sveta delovnega kolektiva in arbitražnega sveta.

Razen omenjenih predpisov sta zbora razpravljala o ustanovitvi, združitvi in tudi o prenehanju raznih gospodarskih podjetij.

Problematike o delu ljudskega odbora je bilo vedno dovolj. Tudi novoizvoljena občinska skupščina, ki bo izvoljena 26. 5. 1963 bo imela dovolj dela, na vseh področjih v občini. Nova ustava in z njo novi

predpisi so smernice in napotilo za delo nove občinske skupščine.

V razpravi med občani je osnutek novega Statuta občine, kateri bo moral zajeti v svoji vsebini mnogo več kot so imeli dosednji statuti. Ta statut, ki je sedaj v razpravi med občani, bo postal nova »Ustava« občine.

doma
in po svetu

Prebivalci Jajca in okoliških krajev so 14. aprila spremlili letošnjo štafeto mladosti, ki je krenila iz tega zgodovinskega mesta na 6000 km dolgo pot. Pred poslopjem, kjer je bilo zgodovinsko zasedanje AVNOJ-a je bilo slovesno zborovanje, na katerem je govoril tudi predsednik Zveze mladine Jugoslavije Tomislav Badovinac. Med drugim je mladim udeležencem slovesnosti in ostalim govoril o novi ustavi, ki je odraz hotenj in težen jugoslovanske mladine. Tovariš Badovinac je poudaril, da je štafeta mladosti izraz spoštovanja mladine do revolucionarnega dela človeka, ki je vse svoje življenje posvetil boju za napredek jugoslovanskih narodov.

Precej zanimanja svetovne javnosti so v zadnjih dneh vzbudili dogodki v zvezi z protijedrskimi pohodi v Veliki Britaniji, Zahodni Nemčiji, Grčiji in drugod. Iz britanskega atomskega središča Aldermastona so krenili na pot nasprotniki atomskih poskusov in jedrske oborožitve. Udeležencem tega »protijedrskoga pohoda« so se iz solidarnosti pridružili z manifestacijami v svojih deželah tudi prebivalci Zahodne Nemčije, Danske, Grčije... Manifestacije kažejo, kako zelo težji ljudi problem jedrske oborožitve, ker se zavedajo katastrofalnih posledic. Vsekakor so takšne vsakoletne manifestacije vedno znova opozorilo tistim militarističnim krogom, ki želijo še močnejše rožljati z orožjem.

Veliko ogorčenje pa je te dni vzbudila vest, da je madridsko sodišče izreklo nad članom CK komunistične partije Spanije Julianom Grimaujem Garcio smrtno obsodbo. Z vseh koncev sveta so poslali protestne brzojavke ugledni javni in politični delavci, v katerih zahtevajo, naj obsojenega španskega komunističnega pomilostijo. V kolikor bo španski diktatorski režim uredil sodbo, bo to nov zločin, ki ga ni mogoče opravičiti. Takšne obsodbe samo potrjujejo, da se Francov režim ne čuti dovolj varnega, da bi dovolil vsaj malce bolj demokratično in svobodno dejavnost Špancev.

Občinski družbeni plan za leto 1963

KMETIJSTVO IN GRADBENA DEJAVNOST

V zadnji številki smo poročali o investicijski dejavnosti, razvoju kmetijstva in obrti, kakor to predvideva letošnji družbeni plan občine. V tem sestavku bomo poleg navedenih stvari še obravnavali nekatera druga določila, ki jih predvideva občinski družbeni plan.

Predvsem bo potrebno letos povečati kmetijstvo in ostalo proizvodnjo ter storitve vseh gospodarskih dejavnosti, materialno in organizacijsko krepiti vse tiste dejavnosti, ki služijo krepitvi gostinstva in turizma. Potrebno je doseči hitrejši razvoj gospodarskih

dejavnosti izven kmetijstva in s tem vplivali na spremembo strukture zaposlenosti v gospodarstvu. To so načela, ki jih določa letošnji občinski družbeni plan.

Gibanje gospodarstva v občini predvideno z letošnjim družbenim planom zahteva, da zaposlenost v družbenem sektorju poraste za 10,2 %, računajoč pri tem na porast zaposlenosti v negospodarskih dejavnostih, predvsem v komunalni, kulturni, socialni dejavnosti, ki bo porasla za 14 %. Posebej je potrebno opozoriti na slabo kvalifikacijsko strukturo zaposlenega kadra, na nizko strokovno izobrazbo nekaterih vodilnih kadrov (Nadaljevanje na 4. strani)

Volitve

(Nadaljevanje z 2. strani)

Kandidate za odbornike občinskega zbora lahko predlagajo volivci na zborih volivcev in tudi določeno število volivcev, dočim kandidate za odbornike zbora delovnih skupnosti občinske skupščine lahko predlagajo delovni ljudje na zborih delovnih ljudi v organizacijah po posameznih volilnih enotah. Pri tem pa zakon o volitvah odbornikov občinskih in okrajnih skupščin določa, da nihče ne more biti kandidiran za odbornika iste občinske skupščine v več kot eni volilni enoti in tudi ne za odbornika obeh zborov iste občinske skupščine. Z ozirom na to, da se del odbornikov voli v občinsko skupščino za dobo 2 let, drugi del pa za dobo 4 let zakon nadalje določa, da kdor je bil v prejšnji mandatni dobi odbornik občinske skupščine, ne more biti v prvi zaporedni mandatni dobi ponovno kandidiran za odbornika istega zbora iste občinske skupščine. Od tega pravila pa pozna

zakon izjemo in sicer, da je tisti, ki je bil v prejšnji mandatni dobi odbornik občinske skupščine lahko ponovno kandidiran v občinsko skupščino pod pogojem, da je bil v prejšnji mandatni dobi odbornik okrajne skupščine. Vendar v drugi mandatni dobi ne more biti ponovno kandidiran oziroma izvoljen za odbornika okrajne skupščine.

Odbornike okrajne skupščine volijo izmed svojih članov občinske skupščine z območja okraja po načelu sorazmernega zastopstva občin. Kandidate za odbornika okrajne skupščine lahko predlaga vsak odbornik občinske skupščine.

Zakon o volitvah odbornikov občinskih in okrajnih skupščin določa v 8. členu, da zaradi čim širše udeležbe občanov in zaradi zagotovitve javnosti v volilnih pripravah obravnava Socialistična zveza delovnega ljudstva na svojih konferencah vprašanja v zvezi s predlaganjem kandidatov za odbornike občinske skupščine. Na teh konferencah sodelujejo tudi predstavniki drugih zainteresiranih družbenih organizacij.

OBCINSKI DRUŽBENI PLAN ZA LETO 1963

(Nadaljevanje s 3. strani)

v delovnih organizacijah. Delovne organizacije naj bi posebno pozornost posvečale vzgoji lastnega kadra. V tej zvezi bo potrebno izdelati dolgoročne programe štipendiranja.

Občinski družbeni plan določa, da bi šolski sklad bil udeležen na vseh dohodkih občine s 36 % z omejitvijo do višine 98.800.000 din. Čeprav je odstotek udeležbe nižji kot lani, se šolskemu skladu zagotavljajo večja sredstva kot v preteklem letu. S temi sredstvi je zagotovljena le osnovna dejavnost šol, niso pa zagotovljena sredstva za investicijsko vzdrževanje, razen za popravilo šole v Zg. Ščavnici v višini 2.400.000 din.

104 MILIJONE DINARJEV ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO

Letošnji občinski družbeni plan predvideva za stanovanjsko izgradnjo sredstva v višini 104 milijone 950 tisoč din. Obseg stanovanjske graditve bo odvisen od sredstev v skladu, ker je v ta sredstva zajet tudi tekoči priliv, ki v letošnjem letu ni blokiran. Sredstva je mogoče povečati predvsem s sodelovanjem delovnih organizacij pri financiranju stanovanjske izgradnje s sredstvi skladov skupne porabe in z angažiranjem sredstev posameznikov. S predvidenimi sredstvi naj bi se letos začelo graditi 25 stanovanj. Predvideva se, da bi se letos zgradilo 15 stanovanj.

Da bi se olajšala, oziroma organizirala zadruga ali skupna gradnja stanovanj, je potrebno, da upravni odbor sklada v ta namen poskrbi za potrebne tipske načrte, da organizira ustrezno varčevanje v delovnih organizacijah in da zagotovi potrebni prostor za zasebno gradnjo. Ker potrebe po stanovanjih presegajo razpoložljiva finančna sredstva, je tudi pri tem potrebna skrajna štednja ter se naj sredstva zagotovijo le za gradnjo brez notranje opreme in inventarja. Da bi se ohranil obstoječi stanovanjski fond, so v skladu predvidena določena sredstva za hišne svete. Istočasno naj bi se s spremembo predpisa o višini amortizacije pri obstoječem stanovanjskem fondu zagotovila večja sredstva za vzdrževanje zgradb.

Družbeni plan predvideva, da bi se naj sredstva dodeljevala po natečaju. Udeležba delovnih organizacij naj bi znašala 20 % za novogradnjo, medtem ko bi se politično teritorialnim skupnostim in šolskim zavodom za novogradnjo, adaptacije in načrte dodeljevala sredstva brez sodelovanja. V zvezi s politiko gradenj in čuvanjem kmetijskega prostora bi se naj gradilo le v gradbenih okoliših. Gradbeni okoliši, ki obstajajo v vseh krajevnih centrih, nudijo osnovne pogoje za višji družbeni standard tako v pogledu prosvetne in kulturne dejavnosti, kakor tudi zaradi mnogo lažje in cenejše izvedbe različnih komunalnih naprav (elektrika, vodovod, kanalizacija). Skrajni čas je, da se opustijo novogradnje izven gradbenih okolišev ali pa vsaj izven strnjeneh zazidalnih površin po naših vaseh. Predvideva se, da bi se iz sklada dajala posojila za zasebno gradnjo samo v gradbenih okoliših in to v zadrugi in skupni gradnji ob udeležbi 40 %, v zasebni gradnji pa ob 70 % udeležbi. Posojila hišnim svetom naj bi odobral upravni odbor sklada

za zidanje stanovanjskih hiš ob 10 % udeležbi. Za potrebe kulturnega in telesnovzgojnega dela so zagotovljena najnujnejša sredstva.

Letos naj bi se pristopilo k urejanju nekaterih zadrugnih domov in gradnji športnega igrišča v Lenartu. Prav tako so za zdravstveno službo in za njeno razširitev predvidene investicije v višini 12,5 milijona dinarjev.

POVEČANJE KMETIJSKE PROIZVODNJE ZA 27 %

Fizični obseg kmetijske proizvodnje naj bi se letos povečal za 27 % napram letu 1962, oziroma za 7,2 % napram letu 1961. To povečanje temelji zlasti na družbeno organizirani proizvodnji ter bi se naj delež družbene proizvodnje povečal v celokupni kmetijski proizvodnji občine za 3,2 % napram letu 1962 ter tako obsegal 37,2 % celotne kmetijske proizvodnje. Občinski družbeni plan daje posebni poudarek pogodbeni kmetijski proizvodnji, ki naj bi obsegala 13,9 % površin. Pogodbena proizvodnja bo odvisna od stalnega prizadevanja obeh kmetijskih zadrug in iskanja različnih oblik sodelovanja. Predvsem pa bo odvisna od doslednega izvajanja agrotehničnih ukrepov in izpolnjevanja prevzetih pogodbenih obveznosti. Pri tem bo potrebno zagotoviti tesnejšo sodelovanje strokovnih kadrov v proizvodnji ter tekoče reševanje problemov, ki se pojavljajo v sodobni kmetijski proizvodnji. V družbenem sektorju kmetijstva povečanja proizvodnje ne more temeljiti samo na povečanju na novo pridobljenih zemljiščih, temveč predvsem na učinkovitejši uporabi proizvajalnih sredstev in popolnejši tehnologiji ter večji delovni storilnosti. Velike naloge določa plan glede pridobivanja novih površin, v povečanju števila živine in ureditvi obstoječih objektov za kmetijsko proizvodnjo. Plan določa, da je potrebno izdelati podroben program pridobivanja zemljišč predvsem v Pesniški dolini.

Temeljna naloga v gozdarstvu je izvedla taksacije v zasebnem sektorju ter so v ta namen zagotovljena sredstva deloma v medobčinskem gozdnem skladu, deloma pa v občinskem gozdnem skladu.

Kdo plačuje višji davek

Večkrat slišimo na račun družbenega sektorja kmetijstva in ostalih panog pripombe, zakaj v nekaterih primerih poslujejo z izgubo. Za tako stanje je poleg subjektivnih vzrokov, ki jih ni mogoče zanikati, krivih tudi nekaj objektivnih. Vzemimo tokrat samo enega. Gospodarstvo družbenega sektorja plačuje po natančnih izračunih, ki so jih pred kratkim izdelali na občinskem ljudskem odboru, povprečno 96 tisoč din vseh vrst davkov na ha, medtem, ko zasebni sektor odreja družbeni skupnosti povprečno samo 14 tisoč din od ha. Ob tem upoštevajmo, da je večji del kmetijskih površin v zasebnem sektorju in da je v tem sektorju še vedno zaposlenih 78 odstotkov prebivalstva občine. Se vam ne zdi, da bi zasebni sektor težje izhajal, če bi imel obremenitev družbenega sektorja?

Kmetijski nasveti

Povečajmo pridelok koruze

Koruzi postaja važna poljščina za pitanje živine in prašičev. Iz leta v leto koruzi izgublja na pomen kot žitarica za kruh. Ker vsi pridelovalci koruze stremijo za tem, da bi čim več pridelali, je potrebno, da poudarimo osnovne ukrepe, ki bodo prispevali k povečanju pridelka. Doseči 80 metrskih centov zrnja na ha ni danes z znanimi sortami, ki so preizkušene, nobena težava. Na posameznih kompleksih na družbenih posestvih so dosegli z večjim vlaganjem celo veliko večji pridelok. V nekaterih primerih celo do 124 metrskih centov na ha.

Navedli bomo nekaj osnovnih ukrepov za povečanje pridelka koruze. V naših razmerah bomo sejali seme hibridnih sort koruze W 355-A, če sejemo pozno pa W 270. Ti dve sorti sta že na naših zemljiščih preizkušeni. Pred uporabo (setvijo) seme razkužimo s celerinom. (200 g na 100 kg semena). Razkužimo zato, da škodljive gnilobne bakterije v času mokrega vremena ne uničijo kaljivosti semena v zemlji. Ker v prejšnjih letih seme ni bilo razkuženo, je bilo uničeno po gljivičnih boleznih tudi do 75 %. Zaradi lažjega obdelovanja sejemo vrste z 80 cm razdalje. Sejemo seveda tako gosto, da dobimo pri redčenju gostoto v vrsti na vsakih 15 dm povprečno rastlino od rastline pri sorti 270 W in pri sorti W 355-A 16 cm.

V jeseni je najbolje, da hlevski gnoj podorjemo in sicer 300 do 400 metrskih centov na ha. Če tega ne opravimo v jeseni, lahko

spomladi. Na težjih zemljiščih orjemo do 28 cm globine, na lažjih pa do 30 cm. Umetna gnojila potresemo na brazde in jih zabranamo. Primerna količina za dobri pridelok je 1000 do 1200 kg nitrofoskala na ha. Gnojilo se zmeša v razmerju 4:12:9 ali 4 dele dušika, 12 delov fosforja in 9 delov kalija. Predvsem je važno, da skrbimo za pravočasno dognojevanje med rastjo. Dognojevanje z nitromonkalom, ko ima rastlina 3 do 5 listov. Potresemo 200 kg na ha. Ko ima rastlina 6 do 8 listov, dodamo po 250 kg na ha, ko pa doseže višino 1 m, dodamo še 200 kg nitromonkala pod list. Važni ukrep je pravočasno redčenje, ki ga moramo izvršiti v času, ko ima rastlina 3 do 5 listov. Če tega ne izvršimo, se pridelok lahko močno zniža. Proti plevelu se danes borimo v glavnem z dvema herbicidoma simazinom in gosaprinom. Za škropljenje v času setve in na vlažnih zemljah uporabljamo simazin, če je pa koruzi že v rasti, pa uporabljamo gosaprin. Če na posevku ni pirnice, zadostuje 4 kg simazina ali gosaprina na ha. Če je posevek močno zaplevljen, uporabljamo 10 kg simazina ali gosaprina. Če škropimo z 10 kg na ha, ne smemo sejati v jeseni žitaric ali detelje. V tem primeru je najbolje ponovno sejati koruzo. Koruzo sejemo v času, ko ima zemlja okrog 10 stopinj celzija temperature in sicer v globino 4 do 6 cm, v rahli zemlji do 8 cm. Okopavanje vršimo z okopalnikom 2 do 3-krat, medtem ko osipavanje opustimo. Okopavanje gre izredno naglo, če uporabljamo navedene herbicide. Na velikih površinah je potrebno še redčiti, medtem, ko okopavamo samo strojno.

Pravočasno preprečimo škodo

Glede na veliko škodo, ki jo je lani povzročila toča, je zavarovalnica uvedla nov način zavarovanja za zasebni sektor kmetijstva.

Gre namreč za kolektivno zavarovanje pogodbenih pridelkov, za katere bodo veljale znižane premijske tarife.

Po znižanih tarifah bodo lahko zavarovali vse vrste pridelkov tudi ostali kmetovalci, vendar s tem pogojem, da zavarujejo v celotni vrsti pridelok. Na primer, če ima kmetovalec v treh kosih pšenico pa ni kooperant, bo moral zavarovati vse tri parcele, drugače se zavarovati pod nižjimi tarifami ne more. Lahko pa se kooperanti in nekooperanti poslužijo zavarovanja pridelkov po zastopniku zavarovalnice, seveda po premijskih tarifah, ki so za 20 % višje od onih, ki veljajo za kolektivna zavarovanja.

Prijave za kolektivna zavarovanja ter obračun premij bodo vodile kmetijske zadruge in sicer na vseh svojih obratih oziroma na EE enotah.

Vsa navodila in potrebne tiskovine se že nahajajo na področnih obratih Kmetijske zadruge Lenart. Kooperanti in ostali kmetovalci lahko že sedaj svoje pridelke prijavijo za leto 1963.

Plačilo premije se mora izvršiti do uskladiščenja pridelka oziroma prodaje.

Premijska lestvica, ki velja za kolektivno zavarovanje, je za posamezne pridelke naslednja:

Pšenica, rž, soržica, proso, sončnice, 2,5 %; ječmen, oves, ajda, sirenk 3,2 %; koruzi, krmna pesa, krompir 1,5 %; pečkato sadje (jabolka, hruške) ter fižol 4,4 %; koščicasto sadje (češnje, breskve, slive, marelice 6,0 %; vinogradi (mošt) 7,0 %; živinska krma (silaza, seno, otava, detelja) 0,7 %.

Primer, kako izračunamo premijski znesek za zavarovanje 0,5 hektarja pšenice, površino pomnožimo z donosom, donos pa s ceno pšenice ter nato z % ki je naveden v lestvici.

$(0,5 \text{ ha} \times 3500 \text{ kg} = 1.750 \text{ kg} \times 45 \text{ din} = 78.750 \text{ din} \times 2,5 \% = 1.969 \text{ dinarjev}.$

Torej za vrednost pridelka 78.750 din vrednosti plača zavarovanec premijo pri zadrugi v znesku 1696 din.

Z ozirom na znižano premijsko postavko upamo, da bo večina kmetovalcev dala zavarovati svoje pridelke, da ne bo potrebno v primeru škode po toči prositi skupnost pomoči. Zato zavarujemo vse pridelke pravočasno.

Vprašujete odgovarjamo

Baje je izšel predpis o tem, da lahko dobijo obrt kvalificirani delavci brez polaganja mojstrskega izpita? Kako je s to zadevo?

Z. A. Bačkova

70. člen uredbe o obrtnih delavcih in obrtnih podjetjih (Uradni list FLRJ št. 5-48/54) določa, da se lahko izda obrtno dovoljenje delovnemu invalidu, ki nima strokovne izobrazbe visokokvalificiranega oziroma kvalificiranega obrtnega delavca, če opravlja obrt nad pet let.

71. člen navedene uredbe določa, da lahko v vaseh in manjših mestih ustanovi zasebno obrtno delavnico, tudi nekdo, ki nima visoke kvalifikacije, oziroma kvalifikacije obrtnega delavca, če je več kot tri leta opravljal zadevno obrt stalno, ali pa je to delo opravljal več kot pet let kot postranski poklic. Kdor dobi obrtno dovoljenje po prejšnjem odstavku, ne sme zaposliti tuje delovne sile in ne imeti vajencev. Pripravlja se nov predpis o obrtnih delavcih in obrtnih podjetjih, ki bo v kratkem sprejet. Določila novega predpisa nam še niso znana. Že obstoječi predpisi torej dovoljujejo

obrtne delavnice brez mojstrskega izpita.

Jože Vogrinčič
referent za spl. gosp. zadeve
in delovna razmerja pri
ObLO Lenart

Kaj je to komunalni zavod, ki je bil pred kratkim ustanovljen in s čim se ukvarja?

S. P. SMOLINCI

Komunalni zavod je ustanovil Občinski ljudski odbor Lenart kot samostojno fin. zavod. Zavod se ukvarja s komunalno dejavnostjo gospodarskega značaja, upravlja pokopališča in tehtnice, če teh dejavnosti ne opravljajo krajevne skupnosti, vrši dimnikarske storitve. Zavod tudi opravlja s cestami IV. reda. V njegovi pristojnosti so prav tako nizke gradnje in uslužnostne dejavnosti. Vrsto teh del, ki so sedaj v delovnem področju zavoda, je prej opravljal občinski ljudski odbor po svojih organih. Zavod opravlja svoje delo na podlagi sklenjenih pogodb z občinskim ljudskim odborom.

Ludvik Štelcer
v. d. upravnika
Komunalnega zavoda Lenart

KAKO JE S PREDLOGI ZBOROV VOLIVCEV

V ZVEZI Z OBČINSKIM DRUŽBENIM PLANOM

Občani na zborih volivcev o družbenem planu za leto 1963 niso imeli bistvenih pripomb. Brez pripomb so predlog družbenega plana občine osvojili občani na zborih volivcev v Čermljenškaku, Benediktu, Gradišču, Jurovskem dolu, Cerkvenjaku, Zamarkovi in Voličini. Pripombe, ki so iznešene na ostalih zborih volivcev, so obravnavali sveti, pristojne komisije in občinski ljudski odbor ter osvojili naslednje stališče:

Na zboru volivcev v Zg. Ščavnici so predlagali, naj se zagotovijo sredstva za popravilo šole v višini 2.791.980 din. Predlog je osvojen ter je določeno z družbenim planom, da se šoli Zg. Ščavnica odobri 2.400.000 din iz proračunskih sredstev. Na zboru volivcev v Lenartu so predlagali, naj se sredstva, namenjena za športno igrišče dodelijo za ureditev kulturnega doma. Predlog ni osvojen, ker so sredstva v višini 500 tisoč din za igrišče minimalna in bodo komaj zadoščala za odkup zemljišča na katerem bo igrišče. Občani v Selcih so na zboru volivcev ugotovili, da sta Selce in Rogoznica uvrščeni v III. skupino glede obremenitve z davčno doklado. Občani so predlagali, da se jih uvrsti v IV. skupino, kakor je uvrščen Gočovski vrh. Sklicujejo se, da je na omenjenem območju v primerjavi z Voličino in Gočovskim vrhom nižji dohodek. Predlog ni osvojen, ker bi ta kraja ob ugodnih vremenskih razmerah po analizi morala biti uvrščena v II. skupino. Tudi v Gočovi se pritožujejo, zakaj je razlika v skupinah med vrhom in vasjo. Predlagajo, da se oboje uvrsti v IV.

skupino. Predlog ni osvojen, ker je posetna struktura tako različna, da ni mogoče enako obremeniti celotne katastralne občine. Sicer pa je bil Gočovski vrh po toči bolj prizadet.

Aktualni problemi vasi

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Razširjenost informacijskih sredstev tiska, radia itd. gotovo vpliva na spremembo družbeno ekonomskih odnosov na vasi, zato je tembolj važno, koliko se prebivalci teh sredstev poslužujejo. Vsak 32. občan je naročen na dnevnik »Večer«. Ta je najbolj razširjen na območju krajevnega urada Lenart, kjer pride na vsakega 10. prebivalca eden izvod. Najslabše pa je razširjen v Voličini, kjer odpade en izvod na vsakega 68 občana. »Kmečki glas« kot tednik sprejema vsak 10. občan v občini. Najbolj razširjene so »Domače novice«, katerih izvod odpade na vsakega 8. občana. Povprečno pride na vsakega 3. občana po en izvod časopisa oziroma revije. Na deset občanov pride radijski sprejemnik, medtem ko je televizorjev v očini nekaj čez 20. V občini so tudi trije širokotračni in trije ozkotračni kinoprojektorji, pri prosvetnih društvih je 9 ljudskih knjižnic. V občini deluje 9 prosvetnih društev, 7 popolnih osnovnih šol, več športnih društev in družbeno političnih organizacij. Vse to krepi kulturno preobrazbo vasi. Čeprav so ugodni pogoji za razvoj splošne kulture in izobraževanja, ugotavljamo, da pozitivne sile, zlasti pa SZDL, sindikati, mladina in druge še niso dovolj storile, za poveča-

Razdelitev krajevnega samoprispevka

V BENEDIKTU, CERKVENJAKU, GOČOVI IN JUROVSKEM DOLU

V predzadnji številki smo obljubili, da bomo poročali o razdelitvi sredstev krajevnega samoprispevka za leto 1963 za v naslovu omenjene kraje. To obljubo danes izpolnjujemo.

V BENEDIKTU imajo letos na razpolago 2.340.784 din. Od tega zneska so za ceste na zboru volivcev določili 2.050.000 din ali 87 % vseh sredstev. Največ sredstev so določili za cesto Benedikt—Drvanja in sicer v višini 1 milijon 200 tisoč din. Poleg tega so na zboru volivcev odobrili za ureditev gasilskega doma 30 tisoč din in poleg drugega še za šolo 80 tisoč din.

V CERKVENJAKU so na zboru volivcev razdelili 1.763.563 din letošnjih razpoložljivih sredstev. Od tega zneska so dali za ceste 1.115.000 din, kar je največji znesek. Za avtobusno postajo, o kateri že nekaj časa govorijo, so namenili 100 tisoč din, za družbeni center 50 tisoč din in za knjižnico 30 tisoč din. Pol milijona din so predvideli za ureditev ceste Župečinci—Smolinci. Hkrati so se zavezali, da bodo občani opravili tri do pet delovnih dni prostovoljnega dela pri urejanju te ceste.

Na zboru občanov v GOČOVI so sklenili, da se poveča krajevni samoprispevek zaposlenim od sedanjih 300 na 600 din letno. Sklenili so tudi, da razpoložljiva sredstva v višini 250 tisoč din porabijo za popravilo krajevnih cest.

Občani JUROVSKEGA DOLA so na zboru sklenili, da se sredstva v višini 400 tisoč prenesejo iz lanskega leta, ko niso bila izkoriščena v tekoče leto. Ta sred-

stva se bodo uporabila za ureditev družbenega centra. Letošnji krajevni samoprispevek pa je razdeljen: 200 tisoč din za ureditev javnega vodnjaka, 200 tisoč din za nabavo opreme v šoli in 950 tisoč din za cesto Gasteraj—Malna—Zitence, 830 tisoč din za cesto Partinje—Jurovski dol—Varda.

PISMO GRANIČARJA

Ko sem prebiral pismo Edvarda Krajnc, ki ga je poslal iz JLA, kjer je na odsluženju vojaškega roka, si nisem mogel kaj, da ga ne bi v izveščku objavil. Čeprav je preprosto napisano, iz njega diha velika ljubezen do domovine. Tov. Krajnc, ki je graničar in služi vojaški rok v Gudžurici v Banatu med drugim piše:

— Obraz se mi kar nasmeje, ko dobim »Domače novice«, ki jih radi prebirajo tudi ostali tovariši, s katerimi služim vojaški rok. Ponosen sem in v čast si štejem, da služim na meji naše dežele kot čuvar Socialistične federativne republike Jugoslavije. Lepo je biti graničar. Tov. urednik, zelo si želim, da bi moje pismo objavili v »Domačih novicah«. Naj bo pismo vzgled vašim bralcem in naj jih opomni, da imamo sinove, ki so ponosni na to, da so v službi domovine na njeni meji. Staršem v Voličini, uredništvu, tov. Muršecu Franju in Ploj Francu iz oddelka za narodno obrambo občine pošiljam najlepše pozdrave.

Tov. Krajnc, Vaše fotografije, ki ste nam jih poslali, nismo mogli objaviti, ker dobimo mnogo slik in če bi vse objavili, bi nam kmalu zmanjkalo prostora. Sicer pa tudi bralci ne bi bili najbolj zadovoljni z objavo množice slik naših vojakov. Zadnji čas tudi vseh pisem vojakov ne objavljamo, ker so si v glavnem vsa podobna. Rade volje bi objavili kak zanimiv prispevek o športnem in kulturnem udejstvovanju v armadi. Žal takih dopisov skoraj ne dobimo.

vati pri delu, pa se bolj kot dosedaj posluževati sodobnejših metod dela. Doslej smo kmetijstvo obravnavali večkrat s ozkega gledišča. Premalo smo kmetijsko proizvodnjo povezovali z ostalimi nalogami na vasi. Premalo smo se tudi zavedali, da ves razvoj na vasi vpliva na njeno socializacijo.

PRVOMAJSKI RAZGOVOR

DELOVNI LJUDJE NAŠE DEŽELE IN VSEGA SVETA BODO TE DNI SLAVILI VELIKI DELAVSKI PRAZNIK 1. MAJ V ZNAMENJU NOVIH DELOVNIH ZMAG. K DELOVNIM ZMAGAM SE PRIDRUŽUJEJO TUDI ŠTEVILNI KMEČKI DELOVNI LJUDJE, KI SO S PRIZADEVNOSTJO, Z ROKO V ROKI Z ZADRUGO DOSEGLI ZAVIDLJIVE USPEHE V KMETIJSKI PROIZVODNJI NA UREDNIŠTVU SMO SE ODLOČILI, DA OBIŠČEMO NEKAJ TAKIH KMETOV IN JIM DAMO V OBLIKI TISKANE BESEDE PRIZNANJE ZA NJIHOV TRUD. OBENEM PA NAJ BO NJIHOVO DELO ZGLED DRUGIM, KI SO ŠE NA RAZPOTJU.

Kdor ne verjame naj pride pogledat

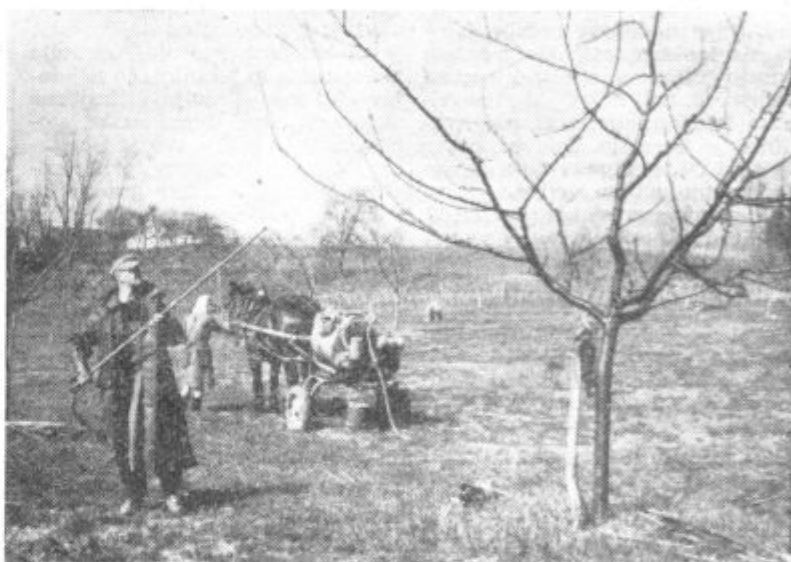
Dvakrat smo ga iskali, Končno smo ga le zalotili pri jutranjem kmečkem opravilu v Partinju, kjer kmetuje na svoji domačiji. Piše se Franc Kraner, dober kmet, kakor vedo povedati okoliški kmetje. Sicer pa imajo najboljše podatke o njem prav na obratu kmetijske zadruga v Jurovskem dolu. Tam smo tudi izvedeli, da je tov. Kraner, upamo, da nam ne bo zameril, če izdamo, lani iztržil za sadje nič manj kot tri milijone dinarjev. In če povemo povrhu še to, da je za ta denar pridelal sadje na površini 2,5 ha potem je uspeh tem večji. Kakor nam je pravil, je prodal 3 vagone sadja. Kmetijska zadruga pa je bila posebno zadovoljna, ker je tovariš Kraner vagon sadja prodal sredi zime, marca meseca, to-

Pred kratkim je prodal na primer 14 mesecev starega bika, ki je tehtal 558 kg. Zadovoljen je bil on in zadovoljna je bila zadruga, preko katere prodaja skoraj vse pridelke. Sicer pa nam je povedal, da z zadrugo aktivno sodeluje že ves čas, kar obstaja kooperacija. Svojtčas je bil celo predsednik zadrughnega sveta v Jurovskem dolu. Da ne naštevamo vsega, kako sodeluje z zadrugo. Skratka v vsem. Orje s traktorjem, čeprav vse površine niso najbolj primerne za to, pri setvi pa se poslužuje tudi kombajna. Ves čas našega razgovora se nam je zdelo, da iz tov. Kranerja veje močna volja, da bi gospodarsko še bolj napredoval in si še lepše uredil svoj dom, ki je že sedaj daleč naokoli najlepši.

VELIKO POVPRASEVANJE PO MLEKU

Slučajno smo tov. Miloša Čučka iz Sp. Voličine zalotili v praznji obleki. Njegovo umno gospodarjenje kaže, da je v taki obleki malokdaj. Sicer pa mu prepusti-

kajo na mleko že med molžnjo. Pripovedoval nam je, da se je svojčas ukvarjal s konjerejo, kar pa mu ni neslo, zato je vse konje prodal in sedaj redi izključno ostalo živino. Mimogrede se je pošalil, da je takrat računal,

Francu Kozarju se je mudilo s škropljenjem

mo besedo. V živahnem in prijaznem pogovoru nam je povedal, da se v glavnem ukvarja s sadjarstvom in živinorejo. Najbolj pa ga zanima živinoreja. V hlevu mu stoji po 11 glav živine. Letos je na primer že prodal 7 telet. Pravi, da teličke kar sproti odprodaja, medtem ko živino ženskega spola redi. Čuček je, po pravici povedano, preskrbovalec mleka številnih Voličanov. Ne mine dan, da bi ne prišlo vsaj 10 odjemalcev po mleko. Za mleko njegovih krav je tako zanimanje, da nekatere stranke ča-

kako bi z manj dela več zaslužil. Sicer pa to ni niti šala, temveč bolj cilj slehernega našega delovnega človeka. Seveda ne kaže to tako razumeti, da je potrebno na račun nekoga drugega več zaslužiti. Letos je imel precej preglavic z živino. Zaradi slabega vremena lani je pridelal vsaj 5 vozov sena manj, kakor je pričakoval in kakor bi pridelal ob primerem vremenu. Za izboljšanje krme si je omislil dva betonska sisola, ki mu s pridom služita. Precej preglavic, kakor večini bliž-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Kmeta Kranerja smo zalotili pri pripravljanju orodja

rej takrat, ko je največje pomanjkanje sadja. Lani sicer ni bila najboljša letina. Kljub temu pa je povprečno odpadlo na drevo v njegovem sadovnjaku 300 kg namiznega sadja. Ko smo se tako pomenkovali, nam je tov. Kraner spontano priznal, da se zlasti sadjarstvo izplača. K temu je nedvomno pribil: »Kdor ne verjame, naj pride pogledat«. Kmet Kraner pa se ne ukvarja samo s sadjarstvom. Ze 1957. leta se je začel ukvarjati bolj intenzivno tudi z živinorejo. Pravi, da sedaj redi povprečno 10 glav živine. Krmo za preživljanje te živine prideluje na 1,5 ha travnika. Povedal nam je, da mu ta krma zadošča. Deloma sicer krmi tudi z lucerno in deteljo, vendar pa v glavnem s senom. Od časa do časa se poslužuje tudi drugih krmil. Zlasti pa vpliva ugodno na prirastek lucerna.

MUDILO SE MU JE S ŠKROPLJENJEM

Franca Kozara iz Brengove smo zalotili sredi največjega dela, zato je bil tudi bolj redkobeseden. Srečali smo ga na poti domov, ko je s konjem peljal z zadrughnega obrata sadno škropilnico. Počakali smo, da je bila škropilnica nared za škropljenje, vmes pa smo spregovorili kako besedo. Fotograf pa je napravil pričujoči posnetek. Kozar se v glavnem ukvarja s sadjarstvom in živinorejo. Nad pred kratkim sezidanim stanovanjskim poslopjem se razprostira 1,5 ha velik sadovnjak. Sama mlada drevesa, ki bodo šele začela polno roditi. Kozar je stari zadrughnik in že vsa leta nazaj sodeluje z zadrugo. Svojtčas je bil tudi zadrughni funkcionar. Nismo ga hoteli motiti, zato smo pohiteli na drugi konec občine in sicer v Voličino.

Miloš Čuček med molžnjo

V BESEDI in sliki

Prvomajski razgovori

(Nadaljevanje s 6. strani)
njih kmetov, dela Pesnica, ki mu precej travniških površin iz leta v leto poplavlja. Ima veliko načrtov. Kar preveč jih je, da bi jih lahko vse naštevali v tem sestavku. Med drugim računa, da bo njive v celoti preusmeril v pridelovanje detelje, ki mu bo prav prišla v živinoreji. Z zadrugo vsestransko sodeluje, saj ji

večkrat celo pomaga z raznim orodjem. V zameno pa priskoči tudi zadruga na pomoč s svojimi kmetijskimi stroji.

Naš obisk je pri kraju. Takih in podobnih kmetov je v naši občini še več. Vseh seveda nismo mogli obiskati. Morebiti pa se bomo z nekaterimi srečali še v prihodnjih mesecih.

STROGO ZAJUPNO

odpuščanje delavcev. Zgodijo se tudi taki primeri, kakor na primer v »Klemosu«, kjer je predsednik delavskega sveta in obratovodja nekemu delavcu zagotovil, da ga bodo sprejeli v delovno razmerje, čeprav o tem predhodno komisija ni razpravljala. Delavec se je zanesel na obljubo in je zato v podjetju, kjer je bil zaposlen, dal odpoved. Komisija, ki je kasneje zasedala, pa se ni strinjala, da se tega delavca sprejme v službo. Ta primer zgovorno govori o tem, da je potrebno pravice prepustiti organom, ki jim grede, ne pa da se zganja samovolja, ki ima večkrat nezaželene posledice.

KRIŽEM PO LENARTU

Sprehodimo se tokrat nekoliko po Lenartu in v tej rubriki zabeležimo nekaj neprijetnih vtisov. Predvsem se ustavimo ob smetišču za zgradbo, v kateri je podružnica NB. Ali smetišče zares sodi v neposredno bližino tako važne ceste, kakor severna magistrala, po kateri se vozi tudi veliko tujcev. Tujci seveda razumejo, da se rušijo zgradbe, venjetno pa ne razumejo, zakaj ni moč najti bolj primerne mesta za smetišče. Nekoliko korakov naprej proti središču trga visi nad mesnico tabla z napisom »Kmetijska poslovna proizvodna zveza« ali tako nekako. Kje so že tisti časi, ko smo poslovno zvezo zamenjali z zadrugo. Ko gremo po Ptujski cesti, mimogrede opazimo slašičarno »Pohorje«, ki je skoraj v središču Slovenskih goric, potem pa se ustavimo ob pekarni. V tem podjetju je sicer vse v redu. Vse pa kaže, da so pozabili na napisno tablo. Domačini sicer vedo za pekarno, zakaj še ne bi tujci vedeli? Toliko za enkrat. Čakamo na nove prispevke za našo rubriko »Strogo zaupno«.

KOJ BO S SINDIKALNO PODRUŽNICO PROSVETNIH DELAVCEV

Nekdo je na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta pred kratkim dejal, da se sindikat prosvetnih delavcev občine Lenart zaradi nedejavnosti uvršča med tiste podružnice, ki so najslabše. To bomo skušali podkrepiti z nekaj dejstvi: sindikalna podružnica prosvetnih delavcev je imela svoj redni letni občni zbor novembra 1961. leta. Od takrat pa vse do danes še člani tega sindikata, oziroma upravnega odbora niso našli toliko časa, da bi izvolili predsednika. Ta podružnica je tudi edina v občini, ki za letos ni izvedla občnega zbora, čeprav so to storile sorodne podružnice že decembra lani, oziroma januarja letos. Zaradi stalnih intervencij občinskega sindikalnega sveta, so članarino sicer odvedli, vendar članom niso razdelili znamkic. Mislimo, da je dovolj dejstev. Ob tem si zastavimo samo to vprašanje: ali lahko pričakujemo večjo aktivnost sindikalnih podružnic v delovnih organizacijah naše občine, kjer imajo v večini primerov manj razgledan in sposoben kader, če pa je stanje tako slabo v sindikatu, kjer so razgledani ljudje. Gotovo je, da bodo prosvetni delavci morali delo sindikalne podružnice čimprej poživeti.

ALI JE TO ODNOS DO DELOVNEGA ČLOVEKA?

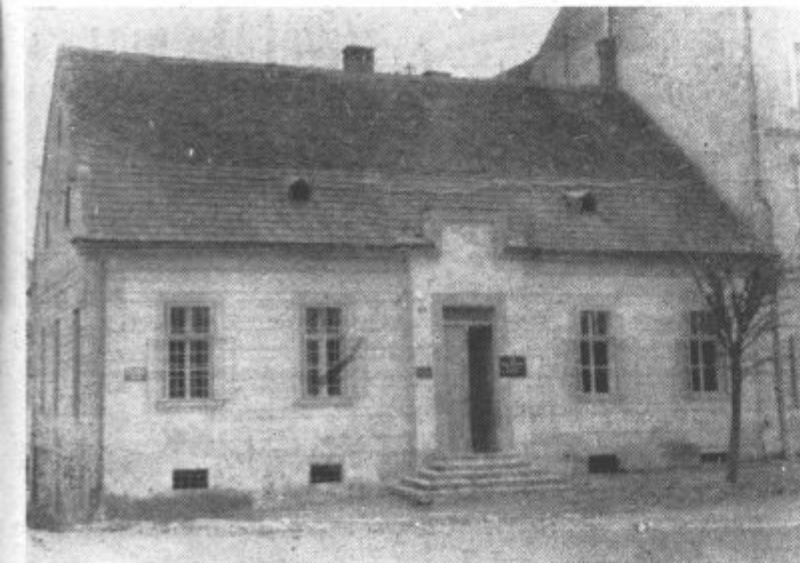
V delovnih organizacijah ob raznih prilikah in za razne stvari beležimo določeno samovoljo nekaterih sodelavcev na odgovornejših delovnih mestih. Zlasti se večkrat zatakne ob sprejemanju nove delovne sile. V takih primerih večkrat vodilni ljudje obljublajo službo preden je o tem razpravljal pristojni organ v podjetju. Dosedaj je to funkcijo vršila komisija za sprejemanje in

Praznik delovnih ljudi je pred durmi. Sleherni delovni kolektiv in občan ga bo praznoval po svoje, vendar se ga vsi veselijo. Prav je, da se ob tem velikem dnevu spomnimo tudi delovnega kolektiva Zavoda za duševno defektne v Hrastovcu, ki skrit pred javnostjo neumorno opravlja veliko humano delo. Na sliki: člani delovnega kolektiva Zavoda Hrastovec

Komaj minula zima ni bila kdovekaj prida. Kmetovalci pravijo, da je občutno prizadela tudi posevke. Da ne govorimo o cestah, ki so bile skoraj neprevozne. Naše območje so precej prizadele tudi poplave. Na sliki: potniki so se tudi tako reševali iz avtobusa, ki je zavozil na poplavljenno območje

Castitljiva starost že močno najeda poslopje na sliki, v katerem je podružnica NB Lenart. Vse kaže, da bomo Lenartčani skupaj z banko izgubili tudi poslopje. Hujše je prvo, medtem ko stare zgradbe ne bo škoda. Predvideva se, da bi poslopje banke v kratkem podrli. Na tem mestu pa bo predvidoma stal spomenik padlim borcem NOB

Nagradna uganka

Odgovorov na nagradno uganko objavljeno v 7. številki »Domačih novic« je prišlo nekaj več, kakor prej, vendar tudi tokrat niti eden odgovor ni bil pravilen, zato obljubljen nagrade ne bomo podelili. Tudi sedaj vas opozarjamo, da je precej vprašanj vzetih iz »Domačih novic«. Če naš listi temeljito preberete, vam na vprašanja ne bo težko odgovoriti. Zelim vam srečo pri eševanju današnje uganke.

VPRASANJA

1. Kaj se je zgodilo v Voličini 10. decembra 1944. leta (DN št. 7 — 1963)?
2. Dramske skupine, ki so se uvrstile v ožji izbor na občinski dramski reviji?
3. Kako domačini imenujejo del Brengove, ki meji na Sp. Verjane?
4. Stari naziv zgradbe last

KZ Lenart (stoji na dvorišču za gostilno »Groz« v Lenartu)?

5. Kraj, ki meji na občino Lenart v katerem so leta 1962 odkrili veliko ilirsko naselje?

6. Koliko članov bo štela bodoča občinska skupščina?

7. Kdo izvoli poslanca v splošni zbor republiške skupščine?

8. Se 1. maj praznuje samo v Jugoslaviji?

9. Število zadružnih domov v občini?

10. Koliko milijonov din investicij predvideva letošnji občinski družbeni plan?

Rešitve pošljite na naslov: »Domače novice« Lenart, Radgonska cesta 9 do vključno 10. maja 1963.

REŠITEV IZ 7. ŠTEVILKE

1. Lenart, 2. kibla, tunja, tunjka, 3. Sp. Voličina, 4. Sp. Ščavnica, 5. pisani dokument, ki ureja notranje odnose, delitev dohodka itd., 6. občinski zbor in zbor proizvajalcev, 7. žetnar, 8. Tovarna sadnik sokov, 9. Letnik Franček — Branko, 10. 778.

Filmski spored

GRADIŠČE

1. maja ob 15. in 20. uri »ZLOMLJENA ZVEZDA« — ameriški barvni kinemaskopski film
5. maja ob 15. in 20. uri »PESEK IVO JIMA« — ameriški vojni film
12. maja ob 15. in 20. uri »BENETKE, MESEČINA IN TI« —

italijanski barvni kinemaskopski film

VOLIČINA

5. maja ob 16. in 19. uri »NIKOLI V NEDELJO« — grška komedija.
12. maja ob 16. in 19. uri »HOLIVUD ALI PROPAST« — ameriški satirični film

Spomladansko nogometno prvenstvo

Igrišče v »Parku« je zopet oživilo. Moštvo nogometne sekcije TVD »Partizan« se že pripravljata na drugi del nogometnega prvenstva v »Slovenjegoriški ligi«. Po končanem jesenskem delu tekmovalca je moštvo zasedlo 3. mesto. Vendar pa bi z malo več športne sreče bila lahko uvrstitev na lestvici boljša.

Lestvica ob začetku spomladanskega prvenstva je naslednja:

Pesnica	6 5 1 0 31: 4 11
Malečnik	6 4 0 2 12:11 8
LENART	6 3 1 2 14:11 7
Pernica	6 3 0 3 19:18 6
Jakobski dol	6 2 0 4 12:19 4
Jarenina	6 2 0 4 9:14 4
Jarenski dvor	6 1 0 5 9:30 2

Spomladanski del prvenstva se bo pričel v začetku meseca maja. Dvakrat tedensko, v celoti zbrano moštvo, že redno in disciplinirano trenira. Bistvenih sprememb v moštvo ni, tako da bo v tem delu prvenstva nastopila standardna ekipa iz jesenskega dela prvenstva. Vadba igralcev je osredotočena predvsem na pridobitev tehnike igranja in dobri telesni pripravljenosti. V spomladanskem prvenstvu ima vodstvo nogometne sekcije na voljo naslednje igralce: Banič D., Pavlovič, Purgaj T., Miloš Ornik, Urošević, Potočnik, Ditnar, Banič M., Markoli D., Fajdiga, Vovk, Purgaj K., Snuderl, Zorec, Banič M., Polanec, Vogrin L.

K sami pripravi pa sodijo tudi prijateljske tekme, katerih namen je predvsem vigravanje moštva. Srečanje v Sladkem vrhu s »Severom« se je končalo s kaj ne navadnim rezultatom, lahko bi rekli, rokometnim rezultatom. Po tako dolgem zimskem počitku ne bi pričakovali take učinkovitosti obeh napadov. Da so domačini dosegli tako visok rezultat, je delno kriva obramba, prav posebej pa izredno slabo razploženi vratar TVD »Partizana« Lenart. Tekma je bila odigrana v prijetnem športnem vzdušju. Zelja obeh vodstev je bila, da se ta srečanja nadaljujejo.

Drugo srečanje, tokrat na domačem igrišču, je bilo odigrano z NK Pernico. Na izredno razmočenem in blatnem igrišču se je

tekma končala v korist nekoliko bolj spretnih igralcev »Partizana« z rezultatom 4:1 (2:0). V povratnem srečanju, ki je bilo teden dni kasneje v Pernici, je moštvo Partizana iz Lenarta bilo zopet uspešno in tekmo dobilo s tesnim rezultatom 4:3 (1:1). Zadnji del tekme je pokazal, da so igralci Partizana Lenart kondicijsko že kar dobro pripravljani.

Nogometna sekcija ima tudi težave in to predvsem materialne. Društvo TV »Partizan« z vsem razumevanjem pomaga sekciji pri delu ter ji nudi vso finančno podporo v okviru zmogljivosti društva. Zelja vseh privržencev nogometne igre pa je, da bi v Lenartu zgradili boljše in lepše igrašče, kar bi pripomoglo še k večjemu razmahu te lepe in borbene športne igre.

Karel Rakuša

SLOVENSKE GORICE

I.

V Slovenskih goricah je židana klet. Je mala, a lepa kot najlepši cvet. V tej kleti boš našel sedaj in na vek za dušo najboljši si lek.

Pripev

V jeseni v goricah najlepši je čas, ko polnijo sodi se z vincem, za nas. Kdor zdrav in vesel bi rad žive dni bil, bo kupico sladkega vinca izpil.

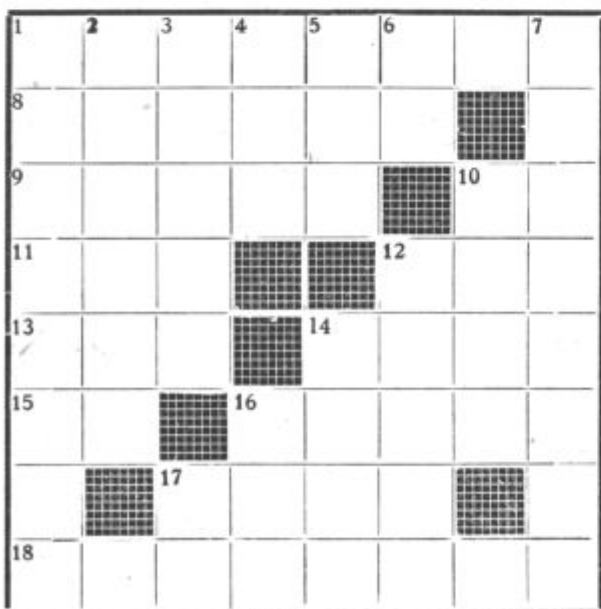
II.

Klopotec klopoče, že grozdje zori. Že čriček prepeva, vsem brat se mudi. Slovenske gorice prav lepi je kraj, zato pa prijatelji, je pijmo ga zdaj.

Pripev

V jeseni v goricah najlepši je čas, ko polnijo sodi se z vincem za nas. Kdor zdrav in vesel bi rad žive dni bil, bo kupico sladkega vinca izpil.

MALA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. Priljubljeno lotovišče mladine naše občine, 8. mesto potresa v Afriki, 9. oni ki piše z levice, 10. orati, 11. osebni zaimek, 12. pesnitev, 13., 15., 21. in 18. črka abecede, 14. poškodba, 15. dva samoglasnika, 16. del sobne opreme (dvoj.), 17. trstika, 18. kavarna v Mariboru.

NAVPIČNO: 1. pokrajina v Belgiji, 2. posrednika, 3. umivalna skleda, 4. kot 12 vodoravno, 5. klic, 6. 10. in 18. črka, 7. Evropa in Azija, 10. prostor nastopajočih v dvorani, 12. delo na polju, 14. najhujši zločin, 16. orel (hrv.), 17. s popolnim naslovom.

Živel 1. maj
praznik dela!

TRGOVSKO PODJETJE
POSLOVALNICA
LENART

»Potrošnik«

IMA NA ZALOGI VELIKO IZBIRO VSEH VRST
SANDALOV IN NATIKAČEV PO

KONKURENČNIH CENAH — SE PR IPOROČA KOLEKTIV

slovenske gorice **v borbi**

Vogrin Jožef

Piše: Franjo Škrbine

Doma je bil v Zgornji Voličini. Oče Vogrin Franc je bil srednji kmet in znan napreden sadjar. Jožef je bil rojen 4. aprila 1920. leta. Solo je obiskoval v Voličini, po-

zneje pa meščansko šolo v Lenartu. Po šolanju se je učil trgovske obrti v Zamarkovi. Leta 1941 je bil mobiliziran v jugoslovansko vojsko in bil nato v nemškem ujetništvu. Nato je delal doma, dokler ni bil meseca aprila leta 1943 prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Meseca maja 1944 je dobil dopust in je bil ves čas doma v Zgornji Voličini pri starših. Pri delu doma si je zlomil nogo in bil nato v bolnici v Mariboru. Ko je za silo ozdravel, je dobil vezo preko svojega brata v Selnici pri Mariboru s partizani na Kozjaku.

Kot partizan je bil na Kozjaku. Sredi poletja 1944 so se partizani na Kozjaku ob priliki hajke razbežali. Vogrin Jože je dobil nalogo, da s tremi tovariši poišče razbežale partizane in jih privede nazaj na Kozjak. Na domači kraj se je zanesel in ni prišel po točni kurirski poti. Vsi štirje so se zglasili najprej pri Jakopec Zaniki v Zg. Voličini. Ta je sicer vedela za pokret v kraju, ni pa vedela za točne veze. Poslala je vse štiri v Čermljenšak k Čuček Zinki, ki je bila sicer povezana kot

kurirka. Obvestila je Ledinek Jožefa v Zavrhu o prihodu 4 partizanov. Zadevo je javil Jaut Eli v Koreno, s katero je imel veze. Jaut Ela je mislila, da so to nastavljeni nemški plačanci in je zadevo javila nemški policiji. Vogrin Jože se je nahajal s tovariši pri Čučkovih v Čermljenšaku na seniku. Nemci so takoj mobilizirali vse razpoložljive sile v Lenartu in v kraju mobilizirali vermanšaft. Z avtomobili so se peljali čez Zavrh v Čermljenšak in od vseh strani obkolili domačijo pri Čučkovih. Začel se je napad in streljanje od vseh strani. Partizani so odgovorili in pri tem smrtno zadeli nemškega orožnika Platla iz Lenarta. Tudi Vogrin Jože, ki je prvi skočil iz senika, je bil smrtno zadet. Ostali trije tovariši so pa srečno izginili v bližnjem gozdu. Rešenih partizanov Nemci niso zasledovali, ampak so naložili zopet vse na avtomobile in se odpeljali.

Novica o smrti Vogrin Jožeta je šla hitro po vsej Voličini. Oče je dobil nalog, da ga sam prepelje na pokopališče. Na ukaz je bil pokopan blizu smetišča. Po osvo-

boditvi so ga pokopali v rodbinsko grobnico. Očeta Vogrin Franca so Nemci zaprli in ga izpraševali, vendar se je znal izmazati. Trdil je, da je sina odposlal nazaj v nemško vojsko.

Posledice primera v Čermljenšaku so sledile. Poizvedovali so za ostalimi partizani. Ker niso ničesar izvedeli, so nato pozaprli vrsto ljudi. Nekako sredi poldneva so opazili ljudje ranjenega partizana v koruzi pri Jakopečevih. Dali so mu piti in obveze za rano, ki ni bila huda.

Nemci so odgnali v zapore več ljudi in sicer Jakopec Zaniko, Čuček Zinko iz Čermljenšaka, Strgar Urbana iz Zg. Voličine in še nekatere. Bili so menda na gestapu zaprti 10 dni in ker ni nobeden ničesar izpovedal, so bili vsi izpuščeni.

Tudi Ledinek Jožeta so hoteli zapreti. Bil pa je na preži in, ko je videl prihajati vermanšaft, je odskočil v gozd in odšel v ilegalo. Tudi Jaut Ela-Tanja je kmalu odšla v ilegalo, ker so Nemci pač zvedeli, da vsi ti ljudje aktivno sodelujejo. Vse to se je zgodilo sredi avgusta leta 1944, Vogrin Jože pa je padel 16. avgusta.

Slovenske gorice v pradavnini ...

Piše: Vlado Lorber (8)

Tudi v tej dobi so sežigali mrljice in pepel položili v štirioglat s kamenito ploščo pokrit grob in nanj nasuli kup zemlje.

Kelti so gradili svoja bivališča na višinah, ki so bila težko dostopna. Okoli naselja so gradili velike nasipe, tako je bilo gradišče bolj utrjeno. Eno največjih keltskih gradišč je na Pohorju ob severni poti, ki vodi k hotelu Belvi. Tu so še danes vidni nasipi, ki so visoki tri metre in dolgi okoli en kilometer. Kraj se danes imenuje Poštela.

Tisočletja so za temi okopi živeli ljudje vse do Rimljanov, nekako do 15. stoletja pred našim štetjem. Nastopati je začel Rim s svojo osvajalno močjo in visoko razvito kulturo tudi po Slovenskih goricah.

Dve stoletji, to je od punskih vojn do našega leto-štetja, so Rimljani ustvarili veliko državo, ki je zajemala vse dežele okoli Sredozemskega morja. Vsa osvojena ozemlja so spremenili v politično popolnoma brezpravne in izkoriščane province. Sedaj je nastala najbolj sužnjeposestniška država, ki je imela osnovo v posestvih, latifundijah, ki so se obdelovala s pomočjo velikega števila sužnjeve. V prvem stoletju pred našim štetjem so posestniki dajali svoja posestva v zakup, ker je primanjkovalo suženjske delovne sile.

Ze v tretjem stoletju pred našim štetjem se je rimska ekspanzija usmerila na Balkanski po-

lotok. V tem času so še gospodarila in pritiskala na našo morskobalo ilirska plemena in s tem ogrožala grške in rimske kolonije. Leta 214 je bil v drugi ilirski vojni premagan Demetriji in zbežal v Makedonijo. Rimljani so njegova ozemlja razdelili njim naklonjenim plemenom.

Tudi Makedonija je prenehala obstajati kot samostojna država in rimska nadoblast jo je razdelila na štiri dele.

Ze leta 156 pred našim štetjem so se Rimljani bojevali z Dalmati. Rimljani so prodirali globoko v notranjost Balkanskega polotoka. Ustanovili so Aquilejo kot obrambno kolonijo proti ilirsko-keltskim plemenom. Ekspanzijo so izvedli vse do Donave. Nепrestane vpade ilirsko keltskih plemen so polagoma Rimljani zatrli, da so se povezovali z novimi plemeni in jih vključevali v svoje bojne pohode. Te borbe so se vršile na vsem današnjem jugoslovanskem ozemlju. Ze leta 9 pred našim štetjem so Rimljani osvojili vso Panonijo do Donave. Tu so bili zajeti tudi kraji med Muro in Dravo. Tudi Slovenske gorice so postale kolonija rimskega imperija.

Panonija je bila razdeljena v Gornjo in Spodnjo Panonijo. Meja je tekla na severu in vzhodu Donave na zahodu proti Noriku po črti, ki vodi od Dunaja mimo Ptuja. Ptuj in Emona — Ljubljana — sta pripadali Panoniji. Zaradi nesigurnih mej, predvsem severnih, so morali Rimljani imeti v naših krajih četrtno svojih legij. Sedeži teh legij so bila vojaška taborišča kot Ptuj. Doma-

činom niso prvotno zaupali, zato so jih pošiljali kot vojake v legije v tujino. Po nekih reformah so to opustili in so se domačini vključevali v legije kar doma.

Da bi čim bolj lahko izkoriščali bogastva naše zemlje, so mesta in kraje povezovali z odličnimi cestami. Glavna cesta je vodila iz Aquileje skozi Emono, Celeio, Poetovijo do Donave. Druga je odcepila po Poetoviji — Ptuj preko Murse — Osek. Isto tako so šli odcepi in važnejše ceste po vsej današnji Jugoslaviji. Te ceste so bile temelj marsikateri cesti pozneje in še služijo danes. Pri urejevanju avtoceste Ljubljana — Zagreb so brigade naletele na rimsko cesto in rimske naselbine.

Z osvojitvijo naših krajev je zemlja postala last cesarja oziroma države. Domačini pa so imeli lastno zemljo, ki so od nje plačevali davek. Kolonisti so za sebe vzeli najboljše zemljo in slabšo prepuščali domačinom. Dobro zemljo so po večini dobivali kolonisti rimski državljani, večino-

ma veterani. Prva delovna sila na njihovih posestvih so bili zaslužnjci Iliri, Kelti in Tračani. Ze v prvem stoletju so se razvijali privatno lastniški odnosi. Tako nastali svobodni kmetje so na svojem posestvu postali koloni ali pa so jih uporabljali za delovno silo v rudnikih, veleposestvih in velikih delavnicah.

Večja trgovska središča so v glavnem trgovala preko Aquileje. V naši bližini je bilo v tem času tako važno trgovsko središče Ptuj. Artikli so se plačevali v rimskem zlatem, srebrnem ali bakrenem denarju. Zato tudi v naših krajih pogosto naletimo na rimske novce. Mnogokrat jih najdemo tudi v rimskih grobovih in so jih polagali mrljicem pod jezik ali v pest. Izvažali so se sužnji, les, smola, vino, olje itd. Uvažali pa so luksuzno blago. Recimo znana rodbina Boelief je trgovala in imela zastopnike tudi pri nas v Ptuj predvsem za keramično obrt.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Prodajam

PRODAM posestvo, 2 ha, 28 arov ob avtobusni postaji Osek. Oglasite se pri Hojs Jožefi, Osek 67, p. Gradišče v Slovenskih Goricah.

Š—A—L—E

POJMOVANJE POKLICA

Sodnik: Priča, kaj ste po poklicu?

Priča: Tovariš sodnik, odbornik občinskega ljudskega odbora Lenart.

IZ KRAJA v kraj

SELCE

Precej smo se morali potruditi, da smo dobili informacije za teh nekaj vrstic. Delo, ki se je začelo te lepe pomladne dni, ne dopušča daljših razgovorov, zato v tem sestavku povzemamo samo nekaj misli, ki sta nam jih nanizala v skopo odmerjenem času Jože Čeh in Malika Tuš.

Posledice toče na KG Selce so večje, kakor se je predvidevalo

Kje neki naj bi z direktorjem KG Selce, Jožetom Čehom začela s pogovorom, če ne pri posledicah toče, ki za selško posestvo pomenijo veliko izgubo. Seveda pa je s tem prizadeta celotna naša družbena skupnost, zlasti občina Lenart. Škoda, povzročena po toči je precej večja, kakor so predvidevali in kakor smo o tem že lani pisali. Najbolj so seveda prizadeti breskvini nasadi, ki so zelo občutljivi za vremenske neprilike. Ugotovili so, da so breskvini nasadi v Sp. Voličini, deloma v Zavrhu in Nadbišecu 90% uničeni in jih bo potrebno skoraj v celoti nadomestiti z novimi nasadi. Nekoliko boljše je stanje v ostalem sadjarstvu. Na KG Selce so izračunali, da bo letošnja izguba brez upoštevanja, koliko bi novi nasadi obrodili v normalnih pogojih, 28 milijonov din. Občutno so poleg breskvinih prizadeti zlasti še hruškovi nasadi. Na površini 16 ha, kjer so rasle hruške, je sedaj vse uničeno in jim zato ne kaže drugega, kot da celotno površino pomladijo.

Velik izpad v dohodku posestva predstavljata uničena drevesnica, ki je zalagala s sadikami več družbenih posestev in črni ribez, ki je bil prav tako uničen. KG Selce seveda ne stoji križem rok. Storili bodo vse, kolikor je v njihovi moči, da se proizvodnja normalizira. Računajo, da bi letos v celoti opustili poljedelstvo, oziroma ga nameravajo preusmeriti v proizvodnjo krmilnih rastlin, ki bodo služile kot krmna baza za razvoj živinoreje na tem območju. Pravkar so na selškem posestvu zaključili razgovore o tem, da se njihov obrat v Trnovski vasi priključi h kmetijski zadrugi Ptuj.

KG Selce se s 1. majem 1963 priključi k zadrugi Lenart

Organi samoupravljanja zadruga Lenart in kmetijskega gospodarstva Selce so se že sporazumeli, da se selško posestvo priključi k lenarški občini. Selško posestvo bo še vnaprej obstajalo kot samostojen obrat specializiran za sadjarstvo in živinorejo. Jože Čeh, direktor KG Selce nam je povedal, da bo do dejanske priključitve prišlo 1. maja letos. Med drugim računajo, da se bodo s priključitvijo Selce k zadrugi Lenart občutno zmanjšali proizvodni stroški. Eden od važnih vzrokov pa je tudi, da se bo kmetijski kader sprostil raznega administrativnega dela in se bo bolj posvetil kmetijski proizvodnji, kjer je tudi njegovo osnovno tržišče dela.

Na selškem posestvu te dni z delom hitijo, da bi nadoknadili zamujeno. Neprimerno vreme je namreč onemogočalo delo v kmetijstvu. Trenutno imajo nekaj težav z delovno silo. Čeprav so razglasili na krajevno običajen način, da potrebujejo sezonske delavce, se jih je prijavilo samo 20. Isto toliko delavcev so dobili iz Juršinec, ki bodo delali tri tedne pri najnujnejših delih. Te dni imajo na selškem posestvu največ dela pri obdelavi sadnih plantaž in drevesnice. Težave imajo tudi s stroji, ki so nekateri ne-

posamezniki ne uvidijo koristnosti tega dela. Na drugi strani pa je v tem pogledu tudi pre malo politične aktivnosti Socialistične zveze, ki bi se morala zavzeti za to, da se prizadetim kmetovalcem pojasni namen arondacije.

Gotovo je, da bodo kmetje razumeli, če se jim bo pravilno pojasnilo.

V selški trgovini občuten porast prometa

V trg. poslovalnici »Izbire« iz Cerkevneja v Selcih so nam s

zorcjih, s katerimi pa kupcem ne morejo ustreči, ker jih ni moč dobiti. Novi predpisi o potrošniških posojilih bodo kakor kaže ugodno vplivali na povečanje prometa. Že sedaj, ko so predpisi komaj izšli, se večja število interesentov za kredit. Omenjeni promet v selški trgovini je bil dosežen pri dveh stalno zaposlenih in eni vajenki, kar kaže, da se zares trudijo.

Dragi bralci, naj bo za danes dovolj. Prihodnjic pa na tej strani preberite sestavek iz Hrastovca.

sposobni za uporabo in bi jih bilo potrebno popraviti. Zlasti to velja za traktorje, za katere pa ni moč dobiti nadomestnih delov.

Te dni je tudi v teku škropilna akcija, ki se bliža koncu. Škropi ena ekipa z 2 do 3 traktorji in tolikimi škropilnicami. Da bi prištedili na izdatkih, so se letos lotili pripravljanja žveplene brozge, s katero škropijo kar doma. Na KG Selce predvidevajo, da bi letos nadaljevali z arondacijo zemljišč. V arondacijskem postopku nameravajo zamenjati nad 100 hektarov zemljišč. Zadnji čas imajo z arondacijo nekaj težav, ker

številskami dokazali, da so v letošnjem prvem tromesečju znatno presegle promet v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Ob tej priliki so nam tudi zagotovili, da se cene v tem času niso zvišale razen pri nekaterih živilskih artiklih v skladu s predpisi višjih političnih teritorialnih enot. Vzemimo številčno primerjavo: Lanske prve tri mesece so v tej poslovalnici ustvarili približno 7 in pol milijona din prometa, medtem ko so ga v letošnjih prvih treh mesecih povečali na 23 milijonov din ali za trikrat več. K temu so mnogo pripomogli hitra postrežba, pravilen odnos do strank in tudi dejstvo, da kupcu nabavijo blago, če ga slučajno nimajo na zalogi najkasneje v treh dneh. To bi veljalo posnemati tudi v drugih trgovskih poslovalnicah. Sicer pa je trgovina v Selcih kar dobro založena. Zadnji čas je veliko povpraševanja po televi-

Vsem cenjenim
bralcem Domačih
novic

vesel 1. maj

DOPIŠUJTE
v »Domače
novice«

Urejuje uredniški odbor: Ernest Smid, predsednik — Clani: Edo Zorko, Mirko Košmerl, Jelka Firbas in Tone Stefanec — Odgovorni urednik: Tone Stefanec — Uredništvo in uprava Lenart, Radgonska cesta 9 — izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtak — Letna naročnina 400 din, inozemstvo 800 din — Tekoči račun pri NB Lenart št. 604-14-608-12 — Ime »Domače novice« — Tiska CP »Celjski tisk« Celje.